

GALERIE LIEVE HEMEL - AMSTERDAM

ERIK VAN DER ESCH

On "Necktie"

You are standing in front of the painting titled "Necktie". Standing behind you, I whisper to you that life is a game. Out of the corner of your eye you observe today's global commotion, then redirect your gaze – probably charged with concern – in my direction. A game, she says? How dare he! This is where I need a moment to find the right words to make room in my response both for apologeticness and for persuasiveness, for if I were to give free rein to my own foolhardiness, it would be Erik van der Esch who would end up copping the blame.

Which of course is not how it's supposed to go, but wouldn't you agree that the moment captured in the painting has all at once caught a whole range of aspects including mockery and irony alongside understanding and compassion? Happy to settle for a cautious smile on your part, I cannot but admit to being amazed by Erik van der Esch's capacity for showing so much mildness for where all these human shenanigans are concerned.

Erik van der Esch

DE MENS IS MAGIE - HEEL GEWOON

MANKIND EQUALS MAGIC - NOTHING FUNNY ABOUT THAT

"Stropdas" Necktie 2025
olieverf/paneel
70 x 70 cm

Tekst / Text

Koen Nieuwendijk

Copyright © 2025 Galerie Lieve Hemel & Erik van der Esch
Photos & design Koen Nieuwendijk
Translation by Tekstwerk, Amsterdam
Published at the occasion of Erik van der Esch's exhibition
in Galerie Lieve Hemel, 5 October - 16 November 2025

ISBN: 978-90-70402-67-9

Galerie Lieve Hemel Editions
Elementenstraat 15
NL-1014 AR Amsterdam
Tel. + 31 (0)20 6230060
galerie@lievehemel.nl
www.lievehemel.nl

Back cover:

*Painting positioned in detail from "Necktie" - see page 1 / 2:
"Opperwezen" 2024, oil on panel, 16,4 x 12,9 cm*

"Stropdas" 2025

U staat voor het schilderij "Stropdas". Ik sta achter u en fluister u in dat het leven een spel is. U kijkt uit uw ooghoeken naar het huidige mondiale tumult, en uw volgende blik mijn richting is vermoedelijk geladen met verontrusting. Een spel, hoe haalt hij het in zijn hoofd. Nu moet ik even naar woorden zoeken om in mijn reactie ruimte te scheppen voor zowel verontschuldiging als overtuigingskracht, want als ik mijn onbezonnenheid de vrije hand geef, krijgt Erik van der Esch gewoon de schuld. Dat is natuurlijk niet de bedoeling, maar is het niet zo dat in het moment, dat op het schilderij "Stropdas" wordt weergegeven, allerlei facetten tegelijk worden betrappt, zoals spot en ironie, maar ook begrip en mededogen. Ik neem genoeg met uw voorzichtige glimlach, en zeg dat ik me verbaas over het vermogen van Erik van der Esch zoveel mildheid voor al die menselijke strapatsen aan de dag te leggen.

Tussen de associaties, die de stropdas oproept, zal beslist ook de naam Claus opduiken, zie Wikipedia: "Zo riep hij tijdens zijn toespraak bij de uitreiking van de Prins Claus Prijs in 1998, gewijd aan Afrikaanse mode, alle mannen op 'hun nek uit te steken', deed hij met de uitroep 'dasdragers aller landen, verenigt u!' zijn stropdas af en wierp deze weg."

"Generale Repetitie" 2024
olieverf/paneel
65 x 100 cm

"Linde" 2019
olieverf/paneel
31 x 53,5 cm

De naam van het spektakel doet er toe. Zo onmisbaar als de opperstalspreekmeester is voor het circusgevoel, zo vanzelfsprekend weet de mens zich in raadselen te hullen, in verhalen te verliezen, in toekomstdromen te verlaten. Ik weet niet of ik het mag verklappen, maar van een terzake deskundig persoon, die onbekend wil blijven uit hoofde van te verwachten wraakacties (een clause die ik leen van de New York Times, die hiermee het niet noemen van de bron van elke zwaarwichtige onthulling rechtvaardigt, wat voor mij weer het beeld oproept van een verslaggever die bij gebrek aan een slachtoffer om wraak op te nemen zelf in het uiterste geval, wat dan regel wordt, onder de guillotine komt te liggen met verwijzing naar de onherroepelijkheid van de situatie na de val van de bijl, mits goed onderhouden, wat me opeens het risico van de onderhoudsmonteur doet beseffen, wat me gelijktijdig komt op gène voor mijn spottende inborst, waartegen ik ter verdediging aanvoer dat het bestrijden van de inbreuken op de fragiel gebleken democratische structuren, die, hoe onmisbaar ook voor een leven in goed vertrouwen, erg moeilijk als vanzelfsprekende rechtskracht te borgen blijken te zijn, maar dat ik bijzonder verbaasd ben dat men daar zo verbaasd over is.

"Slapen" 2016-2024
olieverf/paneel
24 x 18 cm

It matters by what name the spectacle goes. As crucial as the ringmaster's contribution is to the circus vibe, so matter-of-fact is mankind's way of cloaking itself in riddles, losing itself in stories, abandoning itself in dreams for the future. I'm not sure how okay it is for me to spill the beans, but what the hey: I have learned from someone who is well-versed in the relevant area but is keen to remain anonymous for fear of falling victim to actions of a retaliatory nature, this being a phrase I have happily borrowed from the New York Times in justification of the latter's non-disclosure of the identity of the source of each weighty revelation it makes, which to me conjures up the image of a reporter who, in the absence of a victim to seek his or her revenge on, when push comes to shove – which in such scenarios quickly becomes the rule rather than the exception – finds him or herself being pilloried on the scaffold, on reference to the irrevocability of the situation after the blade has dropped depending, that is, on the state of maintenance of the apparatus, which suddenly makes me appreciate how risky the profession of guillotine service engineer must be while at the same time sparking a tinge of embarrassment of my own facetiousness, in defence of which I would stress the importance of combating infringement of democratic structures, fragile as these have been proven to be, as structures which – indispensable as they may be to a life in good faith – are turning out to be very difficult to safeguard as a palpable legal force, which I turn evokes in me a sense of bafflement at the bewilderedness of the general public where this state of affairs is concerned.

On "Orbiting Mars"

Do you realize that the word civilization, as it refers to human activity through the ages, is quite ironic, if not almost cynical? You can confidently leave it to Erik van der Esch to transform that into images. But the great thing is that at the same time his mild judgment about the hum of the human race comes into play. There is no evidence of violence, mainly mysterious activities, but whether peace has been signed remains the question.

"Orbiting Mars" 2017-2020
olieverf/paneel
49 x 86 cm

"Outrageous Proposals" 2018
olieverf/paneel
52,7 x 68,3 cm

Dus, van iemand die uit goede bron bekend is met de gang van zaken in dat werelddeel op maatschappelijk drijfzand, maar graag anoniem wil blijven om reden van het ontlopen van wraakacties, weet ik wat de beste aanpak is, maar die verklap ik even niet omdat ik een opleidingsinstituut voor politici wil oprichten. Ach, wat flauw. Nou goed, onder één voorwaarde, ik heb dus één leerling, en u beeldt zich in dat u die bent. Doe eenvoudig wat de Grote Sloper doet: vóór alles legt u uit dat het u niet om het verdienmodel gaat, maar om empathie en medemenselijkheid. Maar daarvan bent u tijdelijk ontheven, u bent nu eenmaal even mijn leerling en ik draag u op tot in detail te analyseren hoe de afbraak in zijn werk gaat. Hoe u een onverdedigbare warboel van leugens, misvattingen, overdrijving en vooral herhaling lardeert met de goede bedoelingen die daaraan ten grondslag liggen, die u boetseert tot een bastion van onaantastbaarheid, dat de geloofwaardigheid van elke poging van welke tegenstrever dan ook u te weerspreken, in de kiem smoort.

To recapitulate, someone who is well-versed in the relevant area but is keen to remain anonymous for fear of falling victim to actions of a retaliatory nature has imparted to me what the best approach would be, as information which I'm keeping to myself for now as I am working on launching a training institute for politicians. That's a bit lame, I hear you mutter. Oh alright then, here goes, but there is a condition, which is that I have just the one student, namely you. Simply do what the Great Desecrator does: explain first and foremost that it's not the revenue model you're all about but rather, it's empathy and compassion that are key. However, you are temporarily relieved from all that while you remain under my tutelage, and as your tutor I am now ordering you to analyse in detail how the desecration process unfolds: how to intermingle what boils down to an inexcusable jumble of lies, misconceptions, exaggerations and especially reiterations with the underlying good intentions and in doing so, mould the whole thing into a bastion of unassailability that is guaranteed to give short shrift to the credibility of any attempt made by any of your adversaries to take you to task.

"Audiëntie" 2024
olieverf/paneel
33 x 54 cm

"Toeschouwers" 2007
olieverf/doek
80 x 60 cm

"Ecco la Marcia" 2011
olieverf/doek
60 x 80 cm

"De Meesterproef" (Master's Test) 2020
olieverf/paneel
40 x 63 cm

"De Meesterproef" *Masterpiece* 2020
Helpt het als de mens zich in opperste vertwijfeling afvraagt of die nou iets te zeggen heeft over zijn eigen lot? Is die woeste willekeur van zich in schijnbaar chaotische rangschikking manifesterende gebeurtenissen, onderhevig aan de nukken van een hogere macht, om het even of dat rampen of zegeningen zijn? Of is het juist de mens zelf, die zijn eigen destructieve potentie onderschat, intussen zijn eigen scenario idealiseert, en dus het deksel op zijn neus krijgt?

Does it do mankind any good in the depths of despair to wonder whether it is at all in control of its own destiny? Is the ruthless arbitrariness of events manifesting themselves in seemingly chaotic arrangements – be they adverse or auspicious – susceptible to the whims and fancies of a higher power? Or is the opposite true in that mankind itself invariably downplays its own destructive potential while idealising its own scenario, as a recipe for the inevitable disaster?

"Naakt op Rode Achtergrond" 1992
olieverf/doek op paneel
54 x 38 cm

"Zomerkamp" 2023
olieverf/paneel
65 x 80 cm

"Conference at Sea" (2019)

U mag zich best afvragen of de schuit op het schilderij het wereldtoneel symboliseert, doorlopend vol gekrakeel en dreigende rampen als die is. Of, als u daar de voorkeur aan geeft, de directiekamer van een tegen de ondergang strijdende bank. Het gaat Erik van der Esch (1956) niet om de gelijkenis, maar omdat het vrijwel onmogelijk is zich te onttrekken aan die stortvloed van sensationeel nieuws, dringen al die thema's hoe dan ook zijn geest binnen, en drukken hun stempel op wat er uiteindelijk op het schilderij komt te staan.

Macht is het gevoel dat u alles naar uw hand kunt zetten, op voorwaarde dat het in uw voordeel is, maar dat u benoemt als het uitoefenen van uw onvoorwaardelijke inzet ten voordele van uw onderdaan. U moet zich kunnen voorstellen dat u uit uw huis gezet dreigt te worden, omdat u een achterstand hebt in uw huurbetalingen, en dat u dan niet gebruik maakt van uw macht, maar u meldt bij het loket van de schuldhulp. De woede die u daarbij bevangt, transformeert uw machtsgevoel tot het tegenovergestelde. Dat zal u helpen bij het aan de macht blijven, u de kracht geven te beginnen aan de hopeloze taak te gaan voor een derde termijn, doof te blijven voor de jammerklachten van de miljoenen werklozen, onbehandelden en daklozen die u op uw geweten had kunnen hebben.

"Conference at Sea" 2019
olieverf/paneel
61 x 80 cm

Power is the sense of being in full control provided it is to your advantage, while being touted by yourself as the exercise of your unconditional commitment to the benefit of your subject. Imagine that you are under threat of eviction for rental arrears. You could flex your muscles, but instead you report to your local debt counsellor. The rage that takes possession of you transforms your sense of authority into its opposite number, and this will help you cling to power, give you the strength to embark on the desperate challenge of seeking a third term and remain deaf to the moans and groan of the millions of unemployed workers, untreated patients and homeless people you could have had on your conscience.

"Conference at Sea" (2019)

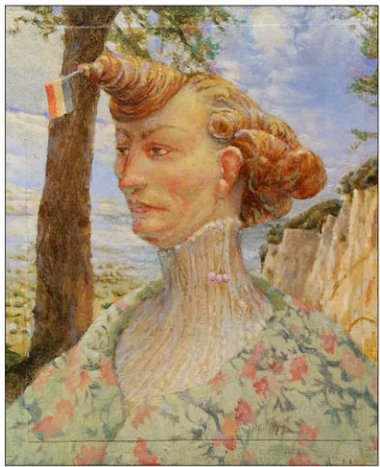
You'd be perfectly justified in wondering whether the barge in the painting symbolises the world stage in the state of bickering and impending disaster we know it continuously to be in, or perhaps you'd prefer to associate it with the boardroom of a bank that is teetering on the brink. It is not so much the actual parallel which guides Erik van der Esch (1956) but rather, the fact that owing to the near impossibility of remaining impervious to the abundance of sensational news items, the multitude of themes inexorably find their way into his mind and in doing so leave their mark on what eventually ends up in his work.

"Rotonde" 2015
olieverf/paneel
65 x 100 cm

"Zonnekoning" 2019
olieverf/paneel
53,4 x 61 cm

"Raar Mens" Funny Person 2021
olieverf/paneel
14 x 11,5 cm

"Verzoeking van de Heilige Antonius" 2023
olieverf/paneel
60 x 80 cm

“Sun King” (2019)
Unmistakably dated the mood evoked by the title and the image may be, but the issue is one of all times. It is, after all, quite rare for the powers that be – no matter what their public statements may suggest – to have the ability or willingness to empathise with the conditions their subjects have to contend with. While it is true that the Sun King had the luxury of plenty of well trained liegemen to safeguard the continuity of the comforting status quo, how different have things been known to pan out elsewhere, and not exclusively in the past, either. All of which may make you wonder if it is acumen which lies at the heart of “Sun King”. It is my belief that Erik van der Esch has more compassion in him than the average activist would give him credit for. The pictorial position he has selected has enabled him to distort the state of things as they are to one of theatrical grotesqueness, and in doing so he has made it possible for advocates and antagonists alike to distance themselves and curb any implicit feelings of belligerence and bias they may quite understandably experience. Which all things considered works quite well, wouldn’t you agree?

"Zonnekoning" 2019
Hoewel titel en afbeelding overduidelijk zijn gedateerd, is de problematiek van alle tijden. Wat regeerders ook betogen, het komt toch niet zoveel voor dat zij zich kunnen of willen inleven in de omstandigheden waarin hun burgers zich bevinden. Jazeker, de Zonnekoning beschikte over goedgetrainde vazallen, die voortdurend een geruststellend status quo bevestigden, maar o jee, o wee, hoe anders kan het elders zijn, toen, en nu. Of dit als een kritisch schilderij beschouwd moet worden, vraagt u zich af? Ik denk dat Erik van der Esch over meer compassie beschikt dan actievoerders zich kunnen voorstellen. Door deze picturale stellingname vervormt Van der Esch de werkelijkheid tot een theatrale groteskheid. Zodoende maakt hij het voor- en tegenstanders mogelijk om afstand te nemen en eventueel impliciete agressie en vooringenomenheid, hoe begrijpelijk ook, in te tomen.

“Sporen van Beschaving” 2016

Realiseert u zich dat het woord beschaving, zoals dat verwijst naar het menselijk handelen in de loop der eeuwen, behoorlijk ironisch, om niet te zeggen bijna cynisch is? U kunt het met een gerust hart overlaten aan Erik van der Esch om dat in beelden te transformeren. Maar wat nou het mooie is is dat tegelijkertijd zijn milde oordeel over het gestumper van het menselijk ras om de hoek komt kijken. Er is geen geweld te bekennen, hoofdzakelijk raadselachtige activiteiten, maar of de vrede is getekend blijft toch de vraag.

Traces of Civilisation” 2016

Do you realize that the word civilization, as it refers to human activity through the ages, is quite ironic, if not almost cynical? You can confidently leave it to Erik van der Esch to transform that into images. But the great thing is that at the same time

"Krijger-Koning" 2017
olieverf/paneel
14 x 11,7 cm

his mild judgment about the hum of the human race comes into play. There is no evidence of violence, mainly mysterious activities, but whether peace has been signed remains the question.

"Sporen van Beschaving" (Traces of Civilization) 2016
olieverf/paneel
56,5 x 91,5 cm

"Masquerade" 2015
olieverf/doek
70 x 100 cm

"Feestgangers" 2017
olieverf/paneel
35,7 x 35,7 cm

Maar het allermoeilijkste, waarzonder het voorgaande zal stranden in vergeefse pogingen het tij te keren - het achterhalen van welk tij is overigens één van de opgaven - is het besef dat u en de uwen, waartoe ik ook zou kunnen behoren, ik zeg het nadrukkelijk, onder meer om u moed te geven vol te houden tot het einde, niet zozeer door verkeerd beleid, hoewel die optie in beeld blijft, als wel gebrek aan goed beleid, inzicht en verder alle eigenschappen die daarvoor onontbeerlijk zijn, een steels baatzuchtige verantwoordelijkheid dragen. Schuld is niet het juiste woord, want het perspectief dat daarin ligt besloten is weinig hoopvol. Het perspectief is veel veelbelovender als u benoemt wat het is: de onmacht om de verantwoording onbaatzuchtig te laten zijn of zelfs maar lijken.

"Grande Finale" 2025
olieverf/doek
69,5 x 50 cm

"Drakendoder" 2016
olieverf/paneel
30 x 40 cm

"Mannen van Stavast" 2024
olieverf/paneel
25 x 35,7 cm

"Schouwspel" (Stage Play) 2022
olieverf/paneel
61 x 75 cm

However, the trickiest hurdle to negotiate and the one, at that, without which all of the above is destined to get bogged down in futile attempts to turn the tide (ascertaining which of the tides, by the way, is one of the exercises), is the notion that a stealthily self-absorbed burden of responsibility rests on you and your nearest and dearest, myself quite possibly included, I stress, among other things so as to help you find the strength to persevere to the end, not so much due to bad policy (although this remains on the radar as an option) but rather, due to lack of sound policy, insight and all the other key properties. "Guilt" is not the right word as the perspective it comes with offers little hope. The perspective becomes much more encouraging once you identify what it is selflessly to assume responsibility.

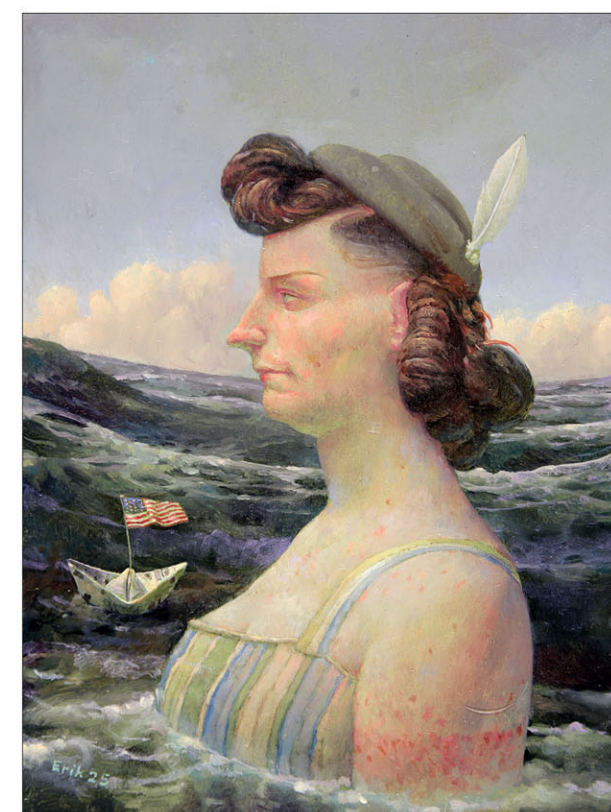

"De Wonderdokter" 2021
olieverf/paneel
55 x 90 cm

Excuses aan de lezer die als tekst toch tenminste een sprankje uitleg verwachtte bij de schilderijen van Erik van der Esch. Toch heb ik deze tekst geschreven met het schilderij "Stropdas" voor mijn neus, net binnen en nog zonder lijst. Betoverd zo niet verbijsterd door het tafereel, dat opperste duidelijkheid - u ziet de stropdas en ik schrijf de naam Claus - paart aan ondoorgrondelijk tumult, verwarring, onbegrip en angst. Tegelijk bijbelse heroïek en hedendaagse politiek, en alles wat daartussen zit. Maar weet u wat, kijkt u maar gewoon.

"Hemelbestormer" 2017
olieverf/paneel
11,7 x 14 cm

"Victory Rolls" 2025
olieverf/paneel
24 x 18 cm

I apologise to those of you who may have expected this text to elaborate to some extent on the work of Erik van der Esch, even though the artist's painting called "Necktie", newly arrived and yet to be framed, was sitting right in front of me while I was writing, mesmerising if not bewildering me with its juxtaposition of stark clarity – you see the necktie, I write the name "Claus" (1) and unfathomable tumultuousness, confusion, misconception and fear. Biblical heroicism and contemporary politics and everything in between, all in the same breath. Tell you what – just you look for yourself.

Koen Nieuwendijk.

(1) The associations the necktie invokes will doubtless include the name "Claus" (von Amsberg, see Wikipedia), who in the course of his address on the occasion of the 1998 presentation of the Prince Claus Award called on all men "to stick out their necks", exclaiming "necktie wearers of the world, unite!" while loosening his own tie, taking it off and tossing it aside.

